

PAPER DETAILS

TITLE: GİRESUN ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN "SPOR YÖNETİMİ" KAVRAMI HAKKINDA FAYDASAL ALGILARI

AUTHORS: Aytekin Hamdi BASKAN,Fatih ÖZGÜL,Sevki KOLUKISA,Halil ÇOLAK,Asiye Hande BASKAN

PAGES: 58-67

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1214275>

**GİRESUN ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
“SPOR YÖNETİMİ” KAVRAMI HAKKINDA FAYDASAL ALGILARI**

Dr. Öğr. Üyesi Aytekin Hamdi BAŞKAN¹

Doç. Dr. Fatih ÖZGÜL²

Doç. Dr. Şevki KOLUKISA³

Dr. Öğr. Üyesi Halil ÇOLAK⁴

Arş. Gör. Asiye Hande BAŞKAN⁵

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin spor yönetimi kavramına ilişkin pozitif algılarını durum araştırması deseni ve alan taraması kullanılarak araştırmaktır. 2019-2020 öğretim yılı Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri üzerinde, toplam 70 gönüllü katılımcı ile yapılmıştır. Araştırma deseni olarak “durum araştırması” ve “alan tarama” yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından öğrencilere bir açık uçlu soru (Spor yönetimi benim için... faydalıdır), bir tanede aktarılmak isteneni pekiştirmek amaçlı örnek istenmiştir (Örneğin;). Toplam 62 tane veri elde edilmiş olup, içerik analizi ve uzman görüşüne başvurularak iki kategori altında incelenmiştir. Bu kategoriler “Yönetim Çatışı Altında Spor” ve “Sporcuların Yöneticilerden Bekledikleri” şeklindedir. Araştırma sonucunda sporcuların adil, yandaş olmayan, sporcusunu koruyan ve mesleğinin gerektirdiklerini bilmek vb. gibi niteliklere sahip yöneticiler beklendikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Faydasal Algı, Yönetici Beklentisi, Spor Yönetimi.

**GİRESUN UNIVERSITY FACULTY OF SPORT SCIENCES STUDENTS
USEFUL PERCEPTIONS OF THE CONCEPT OF “SPORTS MANAGEMENT”
ABSTRACT**

The purpose of this study; To investigate the positive perceptions of students studying in the Faculty of Sport Sciences regarding the concept of sports management using a case study pattern and field survey. It was held on the students of Giresun University Faculty of Sport Sciences in 2019-2020 academic year with a total of 70 volunteers. “Case study” and “field scanning” method were used as research designs. An open-ended question was asked to the students by the researcher (Sports Management is useful for me ...), and an example was requested to rein force what was asked to be transferred in one (For example:....). A total of 62 data were obtained and analyzed under two categories by applying content analysis and expert opinion. These categories are “Sports Under Management Conflict” and “What Athletes Expect from Managers”. As a result of the research, it is necessary to know that athletes are fair, not accompanying, protect their athletes and what their profession requires. It is concluded that managers with such qualities are expected.

Keywords: Useful Perception, Manager Expectation, Sports Management.

¹ Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, aytekinbaskan@gmail.com

² Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, fatih.ozgul@giresun.edu.tr

³ Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, sevki.kolukisa@giresun.edu.tr

⁴ Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, halil.colak@giresun.edu.tr

⁵ Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Antrenörlük Eğitimi Bölümü, uludaghande@gmail.com

GİRİŞ

Statü kazanma, popüler olma, maddi gelir elde etme, ait olduğu ülkeyi onurlandırma ve küresel olma hayallerine ulaşmak için spor bir anahtardır. Başarılarının devamını sağlamak, insanların dikkatini üzerine çekmek hiç kolay değildir, diğer taraftan üzerinde olan sorumluluğu-fanatizmi taşımak, sevenlerinin beklentisini karşılamak meşakkatli bir süreçtir. İlk olimpiyat oyunlarından itibaren binlerce sporcu aynı duyguda birleşmişlerdir. Belki de hayatları boyunca hepsinin tek ortak noktası hissettikleri bu duygudur.

Sporun, sporcu olmanın gerektirdiği bireysel özelliklerden biri de kendini kontrol edebilmenin yanında hislerini, duygularını, sorumluluklarını yönetebilmektir. Yönetim algısı insanlarda daima “başka kimseler tarafından organize edilmek” olarak algılanır. Oysa yönetim önce insanın içinde ve zihninde başlar. Öte yandan organizmanın işleyişi, dünyanın gereklilikleri, günümüzün beklentilerini karşılayabilmek için yönetmeye ve yönetilmeye ihtiyaç vardır. İşte bu yüzden yönetim türlü kollara ayrılmıştır. Özetle bireyin kendinden başlayıp, devletlerin hatta dünyanın bile bir yönetime gereksinimi vardır ve bu hep böyle kalacaktır.

Sporun gelişimi insanoğlunun gelişimine paralel bir çizgi izlemiş ve değişikliğe uğramıştır. Bu değişimler sporun yönetim alanında da kendini göstermiştir (Turkay ve Aydın, 2017). Spor hizmetini sunan teşkilatların, ortaya çıkan yeni ihtiyaçları karşılayabilmesi için bireylerin gereksinimlerini dikkate alan, kalite odaklı, gelişime açık, demokratik, profesyonel bir spor yönetimini benimsemelerini zorunlu kılmıştır Tüm bunların yanında, yönetici kavramı da önemlidir. Yönetici kavramı özü itibarıyla organizasyonun amaçlarını gerçekleştirmek için sahip olunan imkanlarla çalışanları organize ederek, harekete geçirebilerek hedeflere ulaşma için sevk ve idare edebilme becerisidir. Yönetim bilimi içerisinde hangi yönetim kuramı ve hangi yönetici/liderlik teorileri çerçevesinde bakılırsa bakılsın, yöneticinin temel görevi ve yönetilen-yöneten ilişkisi açısından mutlak olan, örgütsel amaçları gerçekleştirmekle birlikte tüm paydaş bireylerin mutluluğunu sağlamayı esas almaktadır.

1. SPOR YÖNETİMİ

Küresel dünyada var olan bir başka yönetim birimi de spor yöneticiliğidir. Günden güne sporun dünya genelinde önem kazanması, bu alanın yönetim dahilinde tutulmasını da kaçılmaz kılar, zira amaçlarını ve planlarını yönetemeyenlerin başarı beklentileri sadece hayal kırıklığıyla sonuçlanacaktır.

Yönetim ve spor yönetiminin kavramının ne anlamlara geldiğini bilmek, insanlar üzerindeki bahsi olan kavrama dair bilinci etkileyebilmektedir. Yönetim, amaçların etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi maksadıyla bir insan grubunda iş birliği ve koordinasyon sağlamaya yönelik faaliyetlerin tümünü ifade eder (Ulubaş ve Arıkanlı, 2004). Spor yönetimi, sportif hizmetleri önceden belirlenen hedeflere ulaştırmak için mevcut insan ve madde kaynaklarını bu hedefler doğrultusunda en etkili ve verimli olarak kullanılmasını sağlamaktır (Doğar, 1997. Akt; Eroğlu, 2012). Bir digger tanımında spor yönetimi; spor alanına ilişkin politika, karar ve hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik faaliyetleri kapsamaktadır (Sunay, 2017).

Spor yönetimi unsuru sporcuları birçok konuda destekleyici niteliğe sahiptir. Sporcularda disiplinden psikolojiye, özbenlikten rakibi ve seyirciyi kontrole kadar birçok noktada dizginlemektedir. Bu çerçeveden bakıldığında sporcu olan bireyler üzerinde spor yönetimine dair bilincin araştırılması olasıdır.

Akpınar’a (2011) göre algı, “Soyutlama olmayan eksik bilgidir. Birey bu bilgilere kendi çerçevesi ile anlam yüklemektedir. Bireylerin fikretme ve algılamayla ilgili haritaları birbirinden çok farklı olup zaman içinde değışiklik gösterebilirler. Algılama, alıcı ile iletici arasında oluşan bir tepkileşim türü olup, uyarıcıları algımlarken organizasyon (örgütlenme), değışmezlik, seçicilik ve derinlik olmak üzere dört temel eğilim bulunmaktadır”. “Algı, bireyin duyguları, yaşantıları ve algılama anındaki psikolojik ve çevresel etmenler gibi birçok etmence şekillenebilir bu nedenle karmaşık bir süreç olarak ifade edilebilir” (Polat, 2014).

Bu çalışmanın temel amacı; Spor Bilimleri Fakóltesi öğrencilerinin, spor yönetimi kavramına ilişkin pozitif algılarını içerik analizi yöntemiyle değerlendirmektir.

2. MATERYAL METOD

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizine ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

2.1. Araştırmanın Modeli

Spor Bilimleri Fakóltesi öğrencilerinin “spor yönetimi” olgusundan hangi anlamda fayda beklediklerini açığa çıkarmak istediğimiz bu çalışma nitel araştırma türü olarak tamamlanmıştır. Glaser (1978)’e göre “nitel çalışma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların veya olayların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir anlayışla ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmalardır”. Araştırma nitel araştırma türlerinden olan “durum çalışması” deseni ve “alan taraması” ile yürütölmüştür. Durum çalışmalarının en önemli özelliğı bir ya da birden fazla durumun çeşitli değışkenler ele alınarak derinlemesine incelenebilmesidir.

2.2. Çalışma Grubu

2019-2020 öğretim yılı Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakóltesi Antrenörlük Bölümü öğrencileri üzerinde, toplam 70 gönüllü katılımcı ile yapılmıştır. Öğrencilerden demografik bilgiler alınmayıp, sınıf grubunun benzer düşünceleri saptanmaya çalışmıştır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Öğrencilerin spor yönetimi kavramına yönelik algılarını öğrenebilmek amacıyla araştırmacılar tarafından açık uçlu soru ve soru cevabına dair örneğı istenmiştir. Örnekler bu tür araştırma sorularında katılımcının ne demek istediğini daha iyi anlamak maksadıyla istenmektedir. Tüm katılımcılar sorulara kendileri cevap vermiş olup, konsantrasyonu bozulmayacak bir ortamda cevaplandırmışlardır.

2.4. Verilerin Analizi

Yapılan araştırmaya katılan öğrencilerden 62 tane geçerli sayılabilecek veri toplanılmıştır, bunların 11 tanesi konuyla alakası olmayan kağıtlar olduğundan araştırmaya dahil edilmemiştir. Elde edilen veriler 1’den 62’ye kadar numaralandırılmış ve sonuçlar ayrıntılı olarak incelenip, dört farklı beden eğitimi ve spor öğretmeni desteğıyle değerlendirilmiştir.

Veriler sıralandıktan sonra 3 tablo şeklinde veriler aşağıda verilmiştir;

- 1- Öğrencilerden Elde Edilen Verilerin, Kendi Cümleleriyle Aktarımı
- 2- Spor Yönetimi Algısının Kategoriler Altında İncelenmesi
 - a. Yönetim çatısı altında spor
 - b. Sporcuların yöneticilerden beklentileri

Daha sonra çalışmanın geçerlik ve güvenilirliğine (nitel çalışmalarda geçerlik: inandırıcılık, güvenilirlik: tutarlılık olarak adlandırılır) dair akıldaki soruların ortadan kalkması için durum çalışmalarında yapılması gereken; uzman görüşlerine, katılımcı teyidi ve uzun süreli etkileşim yolları sırasıyla izlenmiştir.

3. BULGULAR

Bu başlık altında Giresun Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin “spor yönetiminin faydasal algıları” ortak özelliklerine göre belli temalar altında incelenmiş ve bunlara ait sayısal bilgiler açıklamalarıyla birlikte sunulmuştur.

Tablo 1: Öğrencilerden Elde Edilen Verilerin, Kendi Cümleleriyle Aktarımı

Katılımcı No.	Size göre “Spor Yönetiminin” faydaları	Örnekleiniz:
1-13-36-	Tedbirli ve düzenli olma.	*Öğretmenin konuyu düzgün şekilde anlatması. *Küçük kulüplerin gelişip büyümesi. *Faaliyetlerin spor yöneticilerince yapılması. *Yönetim bilgileri verilip ve yönetebilmesi.
2-20-24- 49- 7-30-32-48	Sporun gelişimi ve doğru yönetimi.	*Eğitimlerini tamamlayıp spora katkıda bulunma. *Bir öğretmen gibi. *Gençlik Spor Merkezlerinin varlığı.
3-22-51-54- 55-58-	Spora özgü bilgi ve becerilerin farkına varmak, insanlara bildiklerini anlatarak yol gösterme.	*Yöneticilik okuyup atanmak. *Etkinlikleri düzenlemede öncü olmak. *Anadolu Efes’in başarısı. *Bakanlıkların tüm kulüplere önem vermesi. *Futbol kulübü yönetimleri.
4-62-	GSB’nda Türk spor kurallarının düzenlenmesi.	*İletişim sayesinde sorumluluklarımızı öğreniriz.
6-23-34-42	Yönetim unsurunun tek bir çatıda toplanması.	*Abdurrahim Albayrak
8-14-15-16- 27-38-40-61	Bir kulübün en iyi şekilde yönetilmesi.	*GSB memurlarının çalışma rahatlıkları.
9-60-	İnsanlarla olan diyalogumuzu düzenler.	*Yarış programı hazırlanması. *Salonun düzenlenmesi.
19-43	Müsabakalar arası bürokrasiyi sağlama.	*Alakasız olmayan insanların yöneticilik yapmaması.
21-35-	Özel veya kamu şirketinde rahat şartlarda olma.	*Antrenörümün de bana örnek olması.
25-43-28-31- 57	Müsabakaların plan ve programlı olması.	*Yöneticilerin yolsuzluk yapmaması.
33-37-41-	Sporu bilen ve yöneticilik kabiliyeti olan kişilerin yetiştirilmesi.	*Sonuçları belgeleriyle birlikte kayıt altına alma.
39-44-45-46- 47-50-	Örnek yöneticilerin sporculara faydaları.	
52-	Yapılan her faaliyetin kaydını saklama.	

Tablo 1'e bakıldığında çalışmanın amacı doğrultusunda toplanan "spor yönetimi" kavramına dair öğrencilerin faydasal algıları ve bu algılarının kısa örnekleri bulunmaktadır. Cümleler başında bulunan numaralar, her bir katılımcıyı ifade etmektedir. Bu tabloya bakarak en fazla olan öğrenci cevaplarını "spora özgü bilgi ve becerilerin farkına varmak, insanlara bildiklerini anlatarak yol gösterme" ve "sporun gelişimi ve doğru yönetimidir" şeklinde görüyoruz. En fazla çıkan bu cevapların örnekleri ise; "faaliyetlerin spor yöneticilerince yapılması", "yönetim bilgileri verilip ve yönetebilmesi", "eğitimlerini tamamlayıp spora katkıda bulunma", "bir öğretmen gibi olması" şeklindedir.

Tablo 2: Spor Yönetimi Algısının Kategoriler Altında İncelenmesi

Kategoriler	Kategorileri Oluşturan Veriler	F
1-Yönetim Çatısı Altında Spor	GSB'nda Türk spor kurallarının düzenlenmesi Yönetim unsurunun tek bir çatıda toplanması Müsabakalar arası bürokrasiyi sağlama Yapılan her faaliyetin kaydını saklama Özel veya kamu şirketinde rahat şartlarda çalışma	11
2-Sporcuların Yöneticilerden Bekledikleri	Tedbirli düzenli olma Sporun gelişimi ve doğru yönetimi Spora özgü bilgi ve becerilerin farkına varmak, insanlara bildiklerini anlatarak yol gösterme Bir kulübün en iyi şekilde yönetilmesi İnsanlarla olan diyalogumuzu düzenler. Müsabakaların plan ve programlı olması Sporu bilen ve yöneticilik kabiliyeti olan kişilerin yetiştirilmesi Örnek yöneticilerin sporculara faydaları	41
3-Spor Yönetimi ile Bağdaşmayanlar	(6-12-17-18-5-10-55-56-59-11-53) Spor insan sağlığı için önemlidir, her insan spor yapmalıdır.	11

Tablo 2'de "spor yönetimi" kavramına yönelik öğrencilerin faydasal algıları ve bunların kategorilere ayrılmış hali gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde "yönetim çatısı altında spor ve spor yönetimi ile bağdaşmayanlar" kategori değerleri eşit çıkarken "sporcuların yönetici beklentisi" kategorisinin diğerlerinin neredeyse dört katı olduğu görülmektedir. Bu eşitliğin sebebi çalışma sırasında katılımcının gerekli önemi vermemesinden ve spor yönetimi çatısı altında bakıldığında ise genel olarak sporcuların bu sistemin içerisinde olduğundan gerekliliklerin farkındalığı sebep olabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma, Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesindeki tüm bölümlerden gönüllü olarak katılan öğrencilerin “spor yönetiminin faydasal algılarını” araştırmak değerli görüldüğü için sürdürülmüştür.

Devecioğlu (2008), “dünyada ve Türkiye’de spor kulüplerinin etki alanlarının, yürütmüş oldukları sportif faaliyetlerle sınırlandırılması veya yaşanan birçok yönetim problemleri ile karşı karşıya olmaları, sporun ilgi odağı olma özelliğini yanında çok zayıf kalmaktadır. Spor kulübü merkezli uygulanabilecek inovasyon yöntemleri spor kulüplerinin etki alanını genişletebileceği gibi, toplumda görev sorumluluklarını yerine getirebilecek, güçlü, proaktif bir yapıya da kavuşabileceklerdir. Spor kulüplerinin geleneksel yönetim modellerini, yeni gelişmelere uyum sağlayacak özellikler kazandırarak, donanımlı bir toplum kurumu haline dönüştürmek adına, inovasyon yönetimi ilke ve prensiplerini spor kulüpleri yönetimine uyarlayabilmek gerekmektedir” (Devecioğlu, Çoban ve Karakaya, 2011). Literatürdeki diğer çalışma sonuçlarına baktığımızda da Türk sporunun yöneticilik anlamında kalkınmacı bir politika izlemesi gerekliliği önerilmektedir. Yine bizim çalışmamızda katılımcıların beklentileri de bu yorumu yapmamıza olanak sağlayabilir.

Karademir ve Çoban (2010) da yaptığı geniş çaplı araştırmada “örgütler üzerinde olumlu etkileri olan yüksek adalet algılamaları, kişinin işinden duyduğu hoşnutsuzluk duygusu olarak kendini gösterecektir. Adalet algısı olumlu olan çalışanlar daha başarılı, mutlu ve verimlidirler. Yaptıkları işlerin kalitesi daha yüksektir. Örgütsel adalet algıları olumsuz olan çalışanlar ise, devamsızlık yaparlar, performanslarını düşürürler ve örgütlerine gittikçe yabancılaşırlar. Bu anlamda örgütsel adalet, örgütlerin başarısı için oldukça önem arz eden bir kavramdır. Kişinin yaşamının büyük bir bölümü iş yerinde geçmektedir. Yaptığı sporu meslek edinmiş veya amatör olarak yapan sporcularında aynı şekilde günlük yaşamlarının çoğu, bağlı oldukları spor örgütlerinde, spor kulüplerinde, antrenman alanlarında, spor tesislerinde veya yarışmalarda geçmektedir. Bu nedenle, örgüte olan duygularının sadece örgütsel değil kişisel sonuçları da vardır. Çalışanlar işlerinde gereksinimlerini doyuramazlarsa önemli davranışsal sonuçlar gösterirler. Çalışanın edilgenliği, sorumluluktan kaçması, düşmanca tutumlar göstermesi, direnmesi, düşük iş performansı, devamsızlık, işten ayrılmak istemesi, sosyal, ruhsal, bedeni rahatsızlık ve bozukluklar göstermesi örgüte karşı adalet algılamalarının olumsuz sonuçlarıdır. Çalışanların iş verim kalitesini olumsuz etkileyen değişkenlerden biri de örgütte adaletin olmamasıdır. Örgütler, örgütsel adaletin üç boyutuna da çalışanlarının iş doyumlarının sağlanması bakımından önem vermelidirler. Sonuç olarak günümüz ekonomisinde spor, her geçen gün artan bir değer olmaktadır. Sportif alanda hem toplum ihtiyacını karşılama hem de ülke sporunun uluslararası rekabette yerini alabilmesi, yönetim anlayışında, inovasyonel gelişmelerle birlikte, çalışanların performans ve verimliliğini sağlamada önemli bir etken olan adaletli yaklaşım sergilenmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.” sonucuna ulaşmışlardır. Yapmış olduğumuz çalışmanın yöneticilerden beklenti ve adalet istemlerine paralel olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Özen, Koçak, Boran, Sunay ve Gedikli (2012), Türk spor yönetimindeki mevcut sorunlara ilişkin akademisyenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi adlı çalışmalarında “başarılı sporcuların desteklendiği, bunun yanında Türk spor yönetiminde devlet okullarının ve yerel yönetimlerin spora tesis ve malzeme olarak katılımlarının oldukça az olduğu, sporu yaygınlaştırma çalışmaları için yeterli olanaklara sahip olunmadığı, spor alanında yeterli koordinasyonun sağlanmadığı, spor alanındaki istihdamın yeterli olmadığı” sonucuna ulaşmışlardır.

Gündoğdu ve Sunay (2006), spor yöneticilerinin sahip olması gereken özellikleri belirlemeyi amaçlayarak yaptıkları çalışmada; “etkili iletişim kurabilme”, “Türkçeyi iyi kullanabilme”, “insan hareketlerini analiz edebilecek bilgi ve gözlem becerisine sahip olabilme”, “spor ile ilgili tesis araç ve gereç ve teknolojiyi bilme, kullanma ve geliştirme becerisine sahip olabilme” ve “yöneticiliği sevmeye benimseme ve bu alanda çalışmaktan zevk alma duygusuna sahip olabilme” niteliklerine sahip olması gerektiği sonuçlarına ulaşmışlardır. Yapılan çalışmada katılımcıların spor yöneticilerinden beklentileri neredeyse aynıdır.

Sözen (2009)’in, spor federasyonları yöneticilerinin stratejik planlama uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi adlı çalışmanın sonuçlarına bakıldığında; araştırmaya katılan yöneticiler arasından federasyon başkanları ve başkan yardımcılarının stratejik planlama süreci hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları ve gelişim ihtiyacını açıkça belirttikleri, geriye kalan yöneticilerin ise, stratejik planlama sürecine dâhil olmadıkları ya da yeterli bilgiye sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Ülkemizdeki spor federasyonunda çalışan yöneticilerin misyon ve vizyon ifadelerine ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadıklarını bulmuşlardır. Bu sporda stratejik planlama süreci için olumsuz bir sonuçtur. Spor federasyonlarında görev yapan yöneticilerinin stratejik planlama sürecini tüm yönleriyle uygulayamadıkları veya sürecin bazı yönlerinde eksik kaldıkları saptanmıştır. Bu spor federasyonlarının günümüzdeki görevlerini yerine getirebilmesi ve geleceği açısından risk taşıyan bir sonuçtur. Türkiye’deki spor federasyonlarında yürürlüğe konulan stratejik planlama uygulamalarının tüm bölümlerinde aksaklıkların ve eksikliklerin olduğu ve spor federasyonu başkanları ve 94 yardımcılarının stratejik planlama uygulamalarına ilişkin gelişim ihtiyacını açıkça belirttikleri saptanmıştır. Buna göre; spor federasyonlarının bugün için başarması gereken görevleri tam olarak anlamadıkları ve gelecekte bulunacağı yerleri tam olarak belirleyemedikleri saptanmıştır sonucuna ulaşmışlardır.

Bayter ve Alaca (2014), “Çağdaş spor yönetimi yaklaşımı çerçevesinde teknolojiye hakim bir yönetici, bu beceriyi uygulamada başarıya taşıyabilen bir bilgi yönetimi anlayışı ve tüm bu özellikleri spor yönetimi faaliyetlerinde değerlendirebilecek mesleki beceriye sahip bireylerin, spor yöneticiliğinde bilgi yönetimi kapsamında kendilerini geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır.”

Koca ve Hünük’e (2016) göre, “*Dünyada ve ülkemizde spor bilimleri alanında yayınlanan nitel araştırmaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Fakat benzer artış nitel araştırmaların niteliğinde ve zenginliğinde görülmemektedir. Çünkü nitel araştırmayı öğrenme ve uygulama aşamasında olan genç spor bilimciler, nitel araştırmanın hemen her aşamasına dair puslu bir yönergeye sahiptir.*” diyerek, konuyla alakalı nitel araştırmaların azlığına değinmişlerdir.

Sunay ve Çaycı (2008), farklı futbol takımlarının spor yöneticisine dair algılarını araştırdıkları çalışmada, spor ile ilgili yapılan inceleme ve araştırmaların izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin görüşe 2.lig futbol takım yöneticilerinin tamamının katılmaları önemlidir.

Spor alanında elde edilecek başarılarla ulaşmada spor yöneticilerinin araştırmacı ve yeniliklerin takipçisi olmaları gerektiği düşünüldüğünde spor yöneticilerinin “spor alanı ile ilgili seminer, sempozyum ve benzeri eğitsel etkinliklere katılma alışkanlığına yönelik görüşlere” yüksek oranda katılmaları olumlu bir sonuç doğuracaktır sonuçlarına ulaşmışlardır.

Yavuz, Mirzeoğlu ve Kaymakçı (2018), spor yönetimi üzerine yapılan çalışmaları araştırmışlardır ve çalışmalarda çoğunlukla nicel yaklaşımın tercih edilmesi, veri toplama yöntemi olarak anket kullanılması, örneklem grubu olarak genellikle kolay ulaşılabilir olan öğrencilerin tercih edilmesi ve benzer konuların çalışılması, araştırmacıları tekrara düşürmüştür kanısına varmışlardır. Yapmış olduğumuz spor yönetimi kavramının faydasal algılarını nitel olarak saptamayı amaçlayan araştırmada literatürdeki azlığı gözetilerek yürütülmüştür.

Spor ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel etkileri olan, antrenörler, sporcular, yöneticiler, eğitimciler ve çalışanlarıyla sportif karşılaşmaların, organizasyonların, rekreasyonel faaliyetlerin ve hizmet sunumlarının gerçekleştirildiği faaliyetlerdir. Spor kurum ve kuruluşlarını da bu faaliyetlerin başarılı olabilmesi için yapılanmış örgütler olarak nitelendirmek mümkündür. Gerek ulusal gerekse uluslararası rekabete ayak uydurabilmek için, örgütsel yapının iyi yönetilmesi, çalışanların da beklenti, ihtiyaç ve duygularının göz önünde bulundurulduğu iyi bir yönetim anlayışının sergilenmesi gerekir (Karademir ve Çoban, 2010).

Türkiye’de spor teşkilatlanmasının nasıl olacağı konusundaki tartışmalar uzun yıllar devam etmiş, Türk sporunun sorunlarının çözmek amacıyla çeşitli arayışlar söz konusu olmuştur. Son olarak yapılan düzenleme ile 2011 yılında, Türkiye’de spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmekten ve bu alanda çalışmalar yapmak üzere Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuştur. Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat yapısında değişikliğe gidilen Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’nün 3289 sayılı Kanun’da yer alan “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü” ibaresi “Spor Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiştir (GSB, 2011). Tüm bu girişimler sporu geliştirmek adına yapılan yapılmıştır. Her yapılan düzenleme ile Türk sporu bir ivme kazansa da sportif anlamda uluslararası alanda alınan sonuçların beklentilerin gerisinde kalması Türk sporunda mevcut sorunların devam ettiğini düşündürmektedir (Özen ve Ark., 2012).

Spor kurum ve organizasyonlarının etkili ve verimli çalışabilmesi büyük ölçüde yönetimlerine bağlıdır. En küçük spor kuruluşlarından en büyük organizasyonlarına kadar başarılı olmak çağdaş yönetim ilke ve fonksiyonlarının bilinçli ve maharetli bir biçimde yönetime uygulanması ile mümkün olabilir (Yetim, 2001).

Dünyanın her yerinde ve her alanda insanların yönetici niteliklerinden beklentileri, etik kurallara uyan, adil davranan, alanının bilince olan ve üstün becerilere sahip olan, yöneticilik vasıflarını hak eden, alanında gerekli eğitimlerini tamamlamış ve özellikle yandaş olmayan kimseler olmasıdır. Spor yöneticiliği çerçevesinde bakıldığında ise tartışma bölümünde verilen çeşitli araştırmalarda yöneticilerin yetersizliğinden ve plansızlığından yakınılmaktadır. Çalışma katılımcıların yöneticilerden beklentilerine bakıldığında bu eksikliğin sporcular tarafından da fark edildiği sonucuna ulaşılabilir. Bununla birlikte beden eğitimi ve spor yüksekokulları veya spor bilimleri fakültelerinde spor yöneticiliği bölümleri bulunmaktadır ve yine bu bölümlerde sayılan nitelikleri kazanan yöneticiler mezun edildiği düşünülür.

Diğer çalışmalar ve kendi çalışma sonucuna bakıldığında, spor yöneticiliği bölümünün öğrenci yetiştirme hususundaki yeterliği ve öğrenci görüşleri önem arz etmektedir.

ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonucunda ise Giresun Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin yöneticilerden beklentisinin özetle adil olan, spor kuralları ve etiğine hassas yaklaşan, yandaş olmayan, sporcusuna değer veren ve koruyan, sporun içinde olan ve bu konuda eğitimini almış kişiler olmasını bekledikleri söylenebilir. Elde edilen tablo sonuçlarına göre de öğrenci cevaplarını “spora özgü bilgi ve becerilerin farkına varmak, insanlara bildiklerini anlatarak yol gösterme” ve “sporun gelişimi ve doğru yönetimidir” şeklinde görüyoruz. En fazla çıkan bu cevapların örnekleri ise; “faaliyetlerin spor yöneticilerince yapılması”, “yönetim bilgileri verilip ve yönetebilmesi”, “eğitimlerini tamamlayıp spora katkıda bulunma”, “bir öğretmen gibi olması” şeklindedir.

Çalışma bulgularının kategorize edilmiş sonuçlarında ise “yönetim çatısı altında spor ve spor yönetimi ile bağdaşmayanlar” kategori değerleri eşit çıkarken “sporcuların yönetici beklentisi” kategorisinin diğerlerinin neredeyse dört katı olduğu görülmektedir. Bu eşitliğin sebebi çalışma sırasında katılımcının gerekli önemi vermemesinden ve spor yönetimi çatısı altında bakıldığında ise genel olarak sporcuların bu sistemin içerisinde olduğundan gerekliliklerin farkındalığı sebep olabilir şeklinde yorumlanabilir.

Sonuç olarak araştırma sonuçlarına ve literatür taramalarına bakarak, benzer çalışmalar yapacak olanlara şu önerilerde bulunabilir:

- Spor yönetimine dair izleyici olan bireylerin görüşlerini öğrenmeyi amaçlayan bir araştırma yapılabilir.
- Türkiye’de spor yönetiminin sorunlarına yönelik tüm paydaşları içeren ayrıntılı araştırmalar yapılabilir.
- Yöneticilerin kendilerini değerlendirmeleri üzerine nitel araştırmalar yapılabilir.
- Farklı branştaki spor kulüplerinin yönetim süreci ve yeterliği araştırılabilir.
- Yabancı oyuncuların Türk spor yönetimini değerlendirmelerini esas alan çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- AKPUNAR, B. (2011). Biliş ve üstbiliş (metabiliş) kavramlarının zihin felsefesi açısından analizi. *International periodical for the languages, LiteratureandHistory of Turkish or Turkic*. 6(4), 2011, 353-365.
- BAYTER, M. ve Alaca, E. (2014). Spor Yöneticiliğinde Bilgi Yönetiminin Önemi. *International PeriodicalForTheLanguages, LiteratureandHistory of TurkishorTurkic*, 9(2); 1790.
- DEVECİOĞLU, S., Çoban, B., Karakaya, Y. (2015). Spor kulüplerinin yönetim modellerinin değerlendirilmesi. *Dumlupınar üniversitesi sosyal bilimler dergisi*, (31).
- DOĞAR, Y. (1997). Türkiye’de Spor Yönetimi. Adana: Öz Akdeniz Ofset.
- EROĞLU, E. (2012). Türkiye’de 1990-2010 Yılları Arasında Spor Yönetiminde Meydana Gelen Gelişmeler. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. Malatya.
- Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (2011). 3/6/2011, <http://bimer.gsb.gov.tr/Dokuman/4.5.638.pdf>.

- GÜNDOĞDU, F. & Sunay, H. (2006). Spor yöneticisinde olması gereken nitelikler üzerine bir araştırma. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11 (2), 53-68.
- KARADEMİR, T., Çoban, B. (2010). Sporun yönetsel yapısında örgütsel adalet kuramına bakış. *Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi*, 4 (1), 48-62.
- KOCA, C. & Hünük, D. (2016). Spor bilimcilerin nitel araştırma öğrenme ve uygulama sürecindeki deneyimleri. 14. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 2-5 Kasım 2016.
- ÖZEN, G., Koçak, F., Boran, F., Sunay, H., Gedikli, N. (2012). Türk Spor Yönetimindeki Mevcut Sorunlara İlişkin Akademisyenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.
- PARLAKKILIÇ, Ş. (2016). Amerika Birleşik Devletleri'nde Uygulanan Spor Yönetim Modellerinin Örgüt Kültürü Açısından İncelenmesi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
- POLAT, M. (2014). Beyin temelli öğrenmenin açılımı nedir? Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 2146-9199.
- SÖZEN, T. (2009). Spor federasyonları yöneticilerinin stratejik planlama uygulamalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- SUNAY, H. (2017). *Spor yönetimi*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- SUNAY, H., Çaycı, E. (2008). Farklı Futbol Ligi Kategorilerinde Yer Alan Ankara Takımlarının Spor Yöneticisi Niteliklerine İlişkin Görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 45-48.
- TURKAY, H., & Aydın, A. D. (2017). Bir İnceleme: Tarihsel Süreç İçerisinde Türk Spor Örgütlenmesi. *Diyalektolog Ulusal Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 179-189.
- ULUBAŞ, B., Arıkanlı, A. (2004). Yönetim Fonksiyonları ve Yönetici Davranışları. Ankara: Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı.
- YAVUZ, Y., Mirzeoğlu & Kaymakçı, Y. (2018). Türkiye'de Spor Yönetimi Alanında Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi. *Journal Of Global Sport And Education Research*, 1(1), 47-63.
- YETİM, A., Şenel, Ö., "Türkiye de spor yöneticisi yetiştirme faaliyetlerinin görünümü". Milli Eğitim Dergisi, sayı:150, 2001.